

Werken met jongeren en vakantiemedewerkers

Werkende jongeren

De zomervakantie komt er aan: voor jongeren de tijd om op zoek te gaan naar vakantiewerk of een bijbaan. Voor u als opdrachtgever is het belangrijk te weten wat de wet- en regelgeving betreffende het werken met jongeren en vakantiemedewerkers is. Door middel van deze factsheet brengen wij u hier graag van op de hoogte. De genoemde voorbeelden in deze factsheet zijn niet branche gerelateerd.

Wat is een vakantiemedewerker?

Een vakantiemedewerker is een medewerker van 15 jaar of ouder, welke als scholier of student in de zomermaanden (1 juni tot 1 september) werkt en na 1 september aansluitend geen werkzaamheden blijft verrichten.

Om student of scholier te zijn, moet aan één van de volgende voorwaarden voldaan worden:

- De persoon heeft op de 1e dag van het kwartaal recht op studiefinanciering of tegemoetkoming in de studiekosten.
- De ouders of verzorgers van de persoon hebben op de 1e dag van het kwartaal recht op kinderbijslag.

Jongeren van 15 jaar

Jongeren van 15 jaar mogen enkel zelfstandig licht, niet-industrieel werk doen. Daarnaast gelden voor hen maximale arbeidstijden en vastgestelde rusttijden.

Voorbeelden van licht, niet-industrieel werk dat 15-jarigen mogen uitvoeren:

- Lichte werkzaamheden in een winkel, zoals vakken vullen of helpen bij het inpakken;
- Lichte werkzaamheden in de landbouw, zoals groenten en fruit plukken, lichte oogstwerkzaamheden, het voeren van kleine dieren;
- Avondkranten en reclamedrukwerk bezorgen.
Voor het bezorgen van ochtendkranten gelden extra regels;
- Lichte ondersteunende werkzaamheden, bijvoorbeeld bij een manege, op een camping, in een speeltuin, in een pretpark, in een bowlingcentrum, in een museum;
- (Hulp) werkzaamheden in de horeca, zoals het helpen bij het bedienen, bijvoorbeeld in een snackbar, kantine of restaurant. Let op: als er ergens alcohol wordt geschonken, mag een jongere van 15 jaar daar niet werken;
- Meewerken aan een uitvoering (bijvoorbeeld een modeshow lopen, toneelspelen of in een reclamespotje spelen). Onder bepaalde voorwaarden mogen jongeren van 15 jaar dit zonder toestemming van de arbeidsinspectie.

Jongeren van 15 jaar mogen niet:

- werken in een fabriek;
- werken met of in de omgeving van machines;
- werken met gevaarlijke en/of giftige stoffen;
- voorwerpen tillen die zwaarder zijn dan 10 kilo;
- voorwerpen duwen of trekken van meer dan 20 kilo;
- als caissière werken;
- vrachtwagens laden of lossen;
- werken in de horeca als daar alcohol wordt geserveerd.

Uiteraard mogen jongeren van 15 jaar ook geen werkzaamheden uitvoeren die verboden zijn voor jongeren tot 18 jaar. Ook mogen zij geen werkzaamheden uitvoeren die jongeren van 16 en 17 jaar alleen onder deskundig toezicht mogen uitvoeren.

Maximale arbeidstijd voor jongeren van 15 jaar zonder vrijstelling van leerplicht

Maximum aantal werkdagen per week	5 dagen
Maximum arbeidstijd per	
Schooldag	2 uur
Niet-schooldag en vakantiedag	8 uur
Schoolweek	12 uur
Vakantieweek	40 uur
Maximum aantal te werken	
Vakantieweken per jaar	6
Waarvan maximaal aaneengesloten	4

Maximale arbeidstijd voor jongeren van 15 jaar met vrijstelling van leerplicht

Maximum arbeidstijd	
Per dag	8 uur
Per week	40 uur

Voor 15-jarigen met vrijstelling van de leerplicht geldt dat de tijd die deze kinderen op school doorbrengen, ook meetelt als arbeidstijd.

Rusttijden jongeren van 15 jaar

Rusttijden	Leerplichtige kinderen	Vrijgesteld van leerplicht
Minimum dagelijkse rust	12 uur	12 uur
In elk geval tussen	19.00 – 7.00	19.00 – 7.00
In vakanties	19.00 – 7.00	19.00 – 7.00
Aaneengesloten pauze bij werktijd > 4,5 uur	Half uur	Half uur

Voorwaarden werken op zondag

Werken op zondag is alleen toegestaan als:

- de aard van het werk het noodzakelijk maakt en het in het arbeidscontract staat;
- het door de bedrijfsomstandigheden noodzakelijk is en er overeenstemming is met de ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging, of met betrokken werknemers;
- de ouders uitdrukkelijk toestemming hebben gegeven.

Verder geldt voor werken op zondag:

- ten minste 5 vrije zondagen per 16 weken;
- zondag werken? Dan de zaterdag daarvoor vrij.

Jongeren van 16 en 17 jaar

Jongeren van 16 en 17 jaar mogen bijna elk soort werk doen, maar geen gevaarlijk werk. Ze mogen bijvoorbeeld niet werken met bestrijdingsmiddelen of andere gevaarlijke stoffen. Bovendien mag het werk hen niet verhinderen om naar school te gaan.

Er zijn ook risicovolle werkzaamheden die werknemers van 16 en 17 jaar wel mogen verrichten, maar dan uitsluitend onder deskundig toezicht.

Deskundig toezicht

Werknemers van 16 en 17 jaar mogen een aantal risicovolle werkzaamheden uitsluitend onder deskundig toezicht uitvoeren. De toezichthouder moet zelf goed bekend zijn met dit werk. Ook moet hij in de gaten houden of de jongere het werk goed doet, of hij geen gevaar loopt en of hij geen gevaarlijke situaties veroorzaakt.

Risicovolle werkzaamheden die werknemers van 16 en 17 jaar mogen uitvoeren

- werken in een omgeving waar gevaar voor instorting bestaat;
- werken aan of in de buurt van hoogspanningsleidingen;
- werken met stoffen die kunnen ontploffen, stoffen die irriterend of bijtend zijn, of stoffen waarbij op de verpakking staat dat de stof schadelijk is met als toevoeging 'onherstelbare effecten niet uitgesloten';
- werken met persgassen, onder druk vloeibaar gemaakte gassen en opgeloste gassen. Dat geldt ook voor werken aan of met kuipen, bassins, leidingen of reservoirs waarin zich een of meer van deze gassen bevinden;
- werken met, maken of vasthouden van voorwerpen die kunnen ontploffen (vuurwerk);
- het besturen van een trekker en het aan- of afkoppelen van aanhangwagens of werktuigen. Jongeren van 16 en 17 jaar mogen met een trekker op de openbare weg rijden als ze een trekkerrijbewijs hebben;
- werken met wilde dieren, giftige dieren of andere dieren die gevaar opleveren;
- dieren slachten in een slachthuis;
- eentonig werk doen, waarvoor de werknemer per stuk wordt betaald;
- aan een machine of lopende band staan waarbij de werknemer niet zelf zijn werktempo kan bepalen.

Verboden werkzaamheden voor jongeren van 16 en 17 jaar

Werknemers die nog geen 18 jaar oud zijn, mogen bepaalde werkzaamheden die grote gevaren kunnen opleveren voor de veiligheid en de gezondheid, niet doen.

Zo mogen zij bijvoorbeeld niet werken met giftige stoffen of in een lawaaiige omgeving.

Zij mogen dus ook niet in de verontreinigde grond werken!

Werktijden jongeren van 16 en 17 jaar

In onderstaand schema ziet u hoeveel jongeren van 16 en 17 jaar mogen werken. De tijd die de jongeren op school doorbrengen, telt ook mee als arbeidstijd.

Maximum arbeidstijd per	Jongeren van 16 en 17 jaar
Dienst	9 uur
Week	45 uur
4-weeken	160 uur (gemiddeld 40 uur per week)

Rusttijden jongeren van 16 en 17 jaar

Rusttijden	Jongeren van 16 en 17 jaar
Minimum dagelijkse rust	12 uur
In elk geval tussen	23.00 – 6.00
Wekelijkse rust	36 uur per periode van 7 x 24 uur
Aaneengesloten pauze bij werktijd > 4,5 uur	Half uur

In een collectief overleg kan worden afgesproken dat jongeren van 16 en 17 jaar in plaats van een half uur pauze 2 pauzes van een kwartier hebben.

Voorwaarden werken op zondag

Werken op zondag is alleen toegestaan als:

- de aard van het werk het noodzakelijk maakt en het in het arbeidscontract staat;
- het door de bedrijfsomstandigheden noodzakelijk is en er overeenstemming is met de ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging, of betrokken werknemers;
- er individuele instemming van de werknemer is.

Verder geldt voor werken op zondag:

Per 52 weken moeten jongeren van 16 en 17 jaar minstens 13 zondagen vrij hebben.

Als de jongere op zondag werkt, is hij zaterdag vrij. Alleen in een collectief overleg kan worden afgesproken dat jongeren van 16 en 17 jaar minder zondagen per jaar vrij zijn.

Verboden voor jongeren tot 18 jaar

Jongeren die nog geen 18 jaar zijn, mogen een aantal werkzaamheden nooit uitvoeren. Denk hierbij aan het werken met bestrijdingsmiddelen. Jongeren mogen pas 14 dagen na het verspuiten van bestrijdingsmiddelen op een gewas weer met dat gewas in aanraking komen. Ook mogen ze niet werken met of aan kuipen, bassins, leidingen of reservoirs met daarin een of meer van de genoemde stoffen. Op de verpakking van de stoffen horen gevaaraanduidingen te staan.

Zie hieronder voor verdere toelichting:

Giftige stoffen en bestrijdingsmiddelen

Jongeren onder 18 jaar mogen niet werken met stoffen die:

- giftig zijn;
- sensibiliserend zijn (sensibiliserende stoffen, ook wel allergenen genoemd, zijn stoffen die bij herhaalde blootstelling kunnen leiden tot overgevoeligheid);
- kankerverwekkend zijn;
- mutageen zijn (mutagene stoffen zijn stoffen die het DNA, dus het erfelijk materiaal in cellen, blijvend kunnen veranderen);
- voor de voortplanting schadelijk zijn.

Werken met gevaarlijke stoffen, virussen of bacteriën

Jongeren onder 18 jaar mogen niet werken met stoffen die zich in het lichaam ophopen of slecht zijn voor de gezondheid. Ze mogen niet werken met biologische agentia (virussen of bacteriën) die ernstige ziekten bij mensen kunnen veroorzaken. Op de verpakking van de stoffen horen gevaaraanduidingen te staan. Ook voor deze stoffen geldt dat jongeren niet mogen werken met of aan kuipen, bassins, leidingen of reservoirs met daarin een of meer van deze genoemde stoffen.

Werken onder overdruk

Jongeren onder 18 jaar mogen niet werken onder overdruk, zoals duiken, in een caisson en in afgesloten ruimten.

Werken met straling

Jongeren tot 18 jaar mogen niet werken met toestellen die schadelijke niet-ioniserende elektromagnetische straling kunnen uitzenden, zoals seal-apparatuur, lasers en radarinstallaties.

Werken op plekken met lawaai

Jongeren tot 18 jaar mogen niet werken op lawaaiige plekken. De dagelijkse blootstelling aan lawaai moet gemiddeld lager zijn dan 85 decibel. Ook als de jongere werknemers gehoorbeschermers gebruiken, mag het lawaai deze grens niet bereiken.

Werken met trillingen

Jongeren onder 18 jaar mogen niet werken met apparatuur die zo trilt dat het gevaar oplevert voor de gezondheid.

Nachtarbeid

Jongeren die nog geen 18 jaar oud zijn, mogen niet werken tussen 23.00 en 6.00 uur. Hierop gelden de volgende uitzonderingen:

- bij oefeningen van defensie;
- voor leerlingen in de binnenvaart;
- voor leerling brood- en banketbakkers of leidinggevenden in de beroepsbegeleidende leerweg (bbi) of in de beroepsopleidende leerweg (bol). Deze leerlingen in het bakkersbedrijf mogen om 4.00 uur 's nachts beginnen als dat nodig is voor hun opleiding.

Wat als de bovenstaande regels overtreden worden?

Zowel de werkgever / opdrachtgever als de ouders of verzorgers zijn ervoor verantwoordelijk dat de regels over kinderarbeid en jeugdarbeid worden nageleefd. Wanneer de wet en regels niet worden nageleefd, kan de Arbeidsinspectie een boete opleggen. Zowel de werkgever / opdrachtgever als de ouders of verzorgers van het kind kunnen strafrechtelijk aansprakelijk worden gesteld.

Inzetten van vakantiemedewerkers via Vriens Archeo Flex

Als opdrachtgever is het belangrijk om aan Vriens Archeo Flex door te geven dat iemand ingezet gaat worden als vakantiemedewerker.

Dit omdat er voor vakantiemedewerkers enkele afwijkende arbeidsvoorwaarden gelden:

- Vakantiewerkers hebben recht op 13 1/3 uur vakantie per maand of een evenredig deel daarvan, indien niet een volledige werkmaand is gewerkt. Voor de opbouw van dit recht ontvangt de vakantiewerker die werkzaam is op grond van een uitzendovereenkomst met uitzendbeding een aanvulling voor vakantiedagen, zoals vermeld in artikel 41 lid 4 van de ABU-CAO.
- Vakantiewerkers hebben geen recht op de reserveringen voor kort verzuim en buitengewoon verlof en feestdagen als bedoeld in de artikelen 37 en 38 van de ABU-CAO.

Daarnaast geldt voor vakantiemedewerkers ook een aangepast, lager tarief voor de loonheffing!

Meer en langer tijdelijke arbeidscontracten

Van 9 juli 2010 tot 1 januari 2012 is het mogelijk om werknemers jonger dan 27 jaar vaker en langer een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd te geven.

Vaker:

Werkgevers mogen 4 keer in plaats van 3 keer een tijdelijke arbeidsovereenkomst afsluiten. Pas bij het 5de contract is er automatisch sprake van een vast dienstverband.

Langer:

De tijdelijke contracten mogen samen 48 maanden duren in plaats van 36 maanden. Bij overschrijding van de 48 maanden wordt het tijdelijke contract automatisch omgezet in een vast contract.

Let op:

Zodra een jongere 27 jaar wordt, valt deze automatisch onder de oude regeling. Dit betekent dat de tijdelijke arbeidsovereenkomst automatisch wordt omgezet in een vaste aanstelling als de werknemer in het 4de contract zit of langer dan 36 maanden in dienst is.

Voor wie?:

Werknemers jonger dan 27 jaar die op 9 juli 2010 minder dan 36 maanden in dienst zijn en een tijdelijk contract hebben, vallen onder de nieuwe regeling. Dit betekent dat werkgevers hen een 4de tijdelijke arbeidsovereenkomst kunnen aanbieden.

De tijdelijke regeling blijft na de vervaldatum (1 januari 2012) gelden voor jongeren die:

- in hun 4de tijdelijke arbeidsovereenkomst zitten;
- langer dan 36 maanden in dienst zijn.

De tijdelijke regeling geldt in principe tot 1 januari 2012, maar wordt mogelijk met 1 jaar verlengd.